

▶ 10 Octubre, 2014

SE'LS GIRA FEINA, ALS
CAMBRERS, BOTIGUERS I
RESTAURADORS

Abel Mariné

Professor emèrit de
nutrició i bromatologia
Facultat de Farmàcia UB

Al·lèrgies i informació

Fa poc s'ha presentat al Campus de l'Alimentació de Torribera de la **Universitat de Barcelona**, a Santa Coloma de Gramenet, la nova seu de l'Institut Català de la Cuina i de la Cultura Gastronòmica. A l'acte hi va participar l'Agència Catalana de Seguretat Alimentària (ACSA), dirigida per Alfons Vilarrasa, i la responsable del seu Comitè Científic Assessor, Victòria Castell, va explicar la nova normativa europea sobre la informació que cal facilitar als consumidors sobre els aliments (reglament 1169/2011). Aquesta disposició, que entrarà en vigor el proper 13 de desembre, unifica la normativa de la Unió Europea (UE) sobre etiquetatge d'aliments i també, en el cas del comerç al detall i dels restaurants i bars, sobre la informació dels aliments sense envasar per a la venda i consum. És a dir, quan un producte en la seva presentació no pugui portar una retolació o etiqueta, el consumidor també té dret a tenir informació sobre el seu origen, característiques i composició, i cada estat membre ha de trobar la manera de fer-ho. Per exemple, a partir de l'esmentada data, quan demanem carn a la parada del mercat, o una tapa o un plat en un restaurant o a la tasca més humil, ens han de poder informar de tot el que porta. Als botiguers, restauradors i cambrers se'ls ha girat més feina. Encara s'ha de concretar del tot com es proporcionarà aquesta informació, que pot ser amb

cartells o fitxes, o oral. La Unió Europea, que a vegades no sap què fer en qüestions de gran transcendència política, és molt minuciosa amb el menjar. Cal garantir la qualitat i seguretat dels aliments, però potser en fem un gra massa.

ENTRE LES INFORMACIONS que s'hauran d'incloure hi ha la presència d'aliments que puguin causar al·lèrgies a les persones sensibles. Es calcula que entre l'1 i el 3% de la població adulta és al·lèrgica a algun aliment (inclosos additius com els sulfits, autoritzats fins i tot en aliments ecològics), i en la infància la proporció arriba al 7%, amb tendència a augmentar. Les al·lèrgies són respostes anòmales a la ingestió d'aliments (en quantitats que poden ser molt petites) que afecten el sistema immunològic (les nostres defenses), a les quals hem de sumar altres formes d'intolerància, com a la lactosa o al gluten (celiaquia). El reglament de la UE indica les substàncies o productes que causen al·lèrgies o intoleràncies: cereals amb gluten (blat, sègol, ordi, civada, espelta, kamut), crustacis

(gambes i similars), ous, peix, cacauets, soja, llet, fruita seca, api, mostassa, sèsam, diòxid de sofre i sulfits, tramussos i mol·luscs (musclos i similars). Però no es pot preveure tot, perquè aquests grups inclouen els causants més freqüents, però no tots els possibles (fruites dolces, per exemple, i fins i tot el contacte amb el làtex dels guants). Per tant, la responsabilitat última no és del que etiqueta o informa, sinó de cada persona al·lèrgica que ha de tenir cura de la seva sensibilització.

ELS CUINERS I RESTAURADORS necessitaran informació. L'any 2009 l'ACSA, amb l'Agència de Protecció de la Salut i l'Agència de Salut Pública de Barcelona, van publicar un manual de bones pràctiques, *Els al·lèrgens en la restauració col·lectiva*, i en l'acte esmentat al Campus de l'Alimentació es va presentar *Restalergia*, una aplicació web per als professionals de la cuina i la restauració que ajuda a detectar i gestionar els al·lèrgens i les intoleràncies alimentàries i en facilita la informació al consumidor. El problema és complex, i la seguretat absoluta no és possible. Per cert, que s'ha observat que les criatures que viuen en un medi rural, i estan en contacte amb "porqueries" com les produïdes per animals, tenen menys propensió a l'al·lèrgia que les que viuen en un medi urbà més "higiènic". El progrés potser també té els seus "inconvenients".

El 13 de desembre entrarà en vigor la normativa sobre etiquetatge d'aliments